

הכלכלה הישראלית לקראת 2015 פורום מאקרו בר-אילן

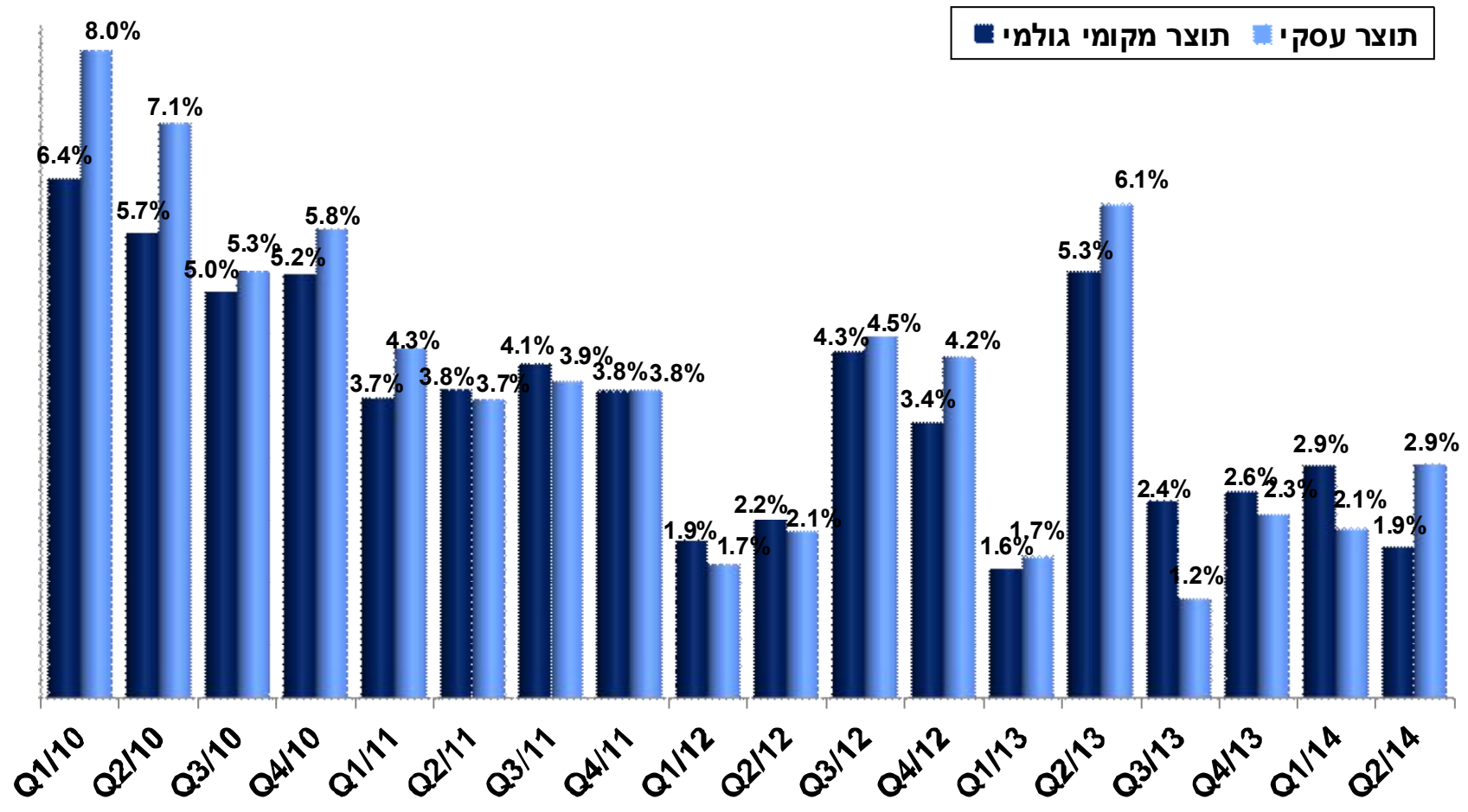

דפנה אבירם-ניצן
מנהלת האגף למחקר כלכלי

29 אוקטובר 2014

האטה ניכרת בפעילות המשק הישראלי

שינוי ריאלי כל רבעון לעומת קודמו, במונחים שנתיים, נתונים מנוכי עונתיות

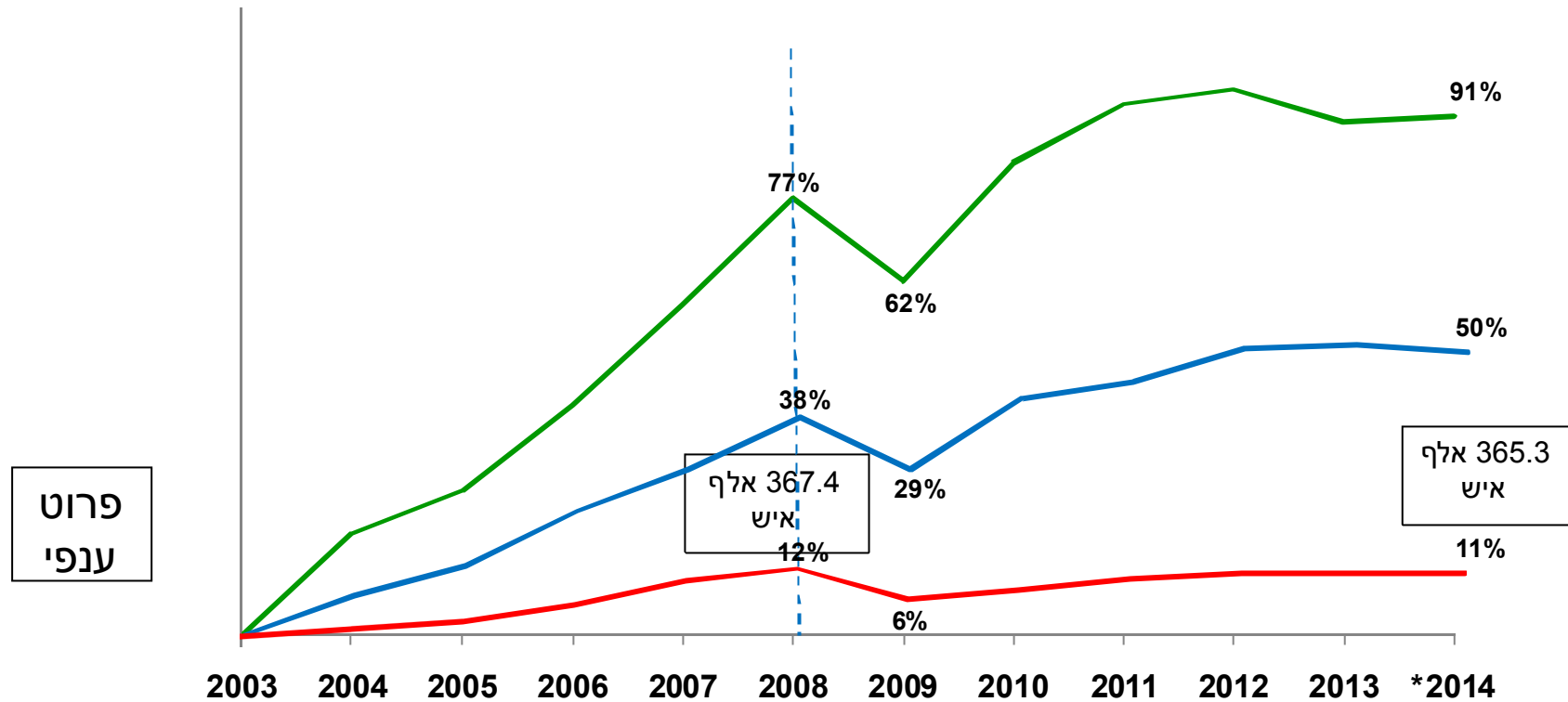
מקור: נתוני למ"ס.

האטה בקצב צמיחת התעשייה מאז המשבר הגלובלי

שיעורי שינוי שנתיים ממוצעים מאז 2003

שיעורי שינוי שנתיים ממוצעים		
2004-2008	2009-2014*	
12.1%	1.3%	יצוא תעשייתי

— יצוא תעשייתי

פרוט
ענפי

365.3 אלף
איש

367.4 אלף
איש

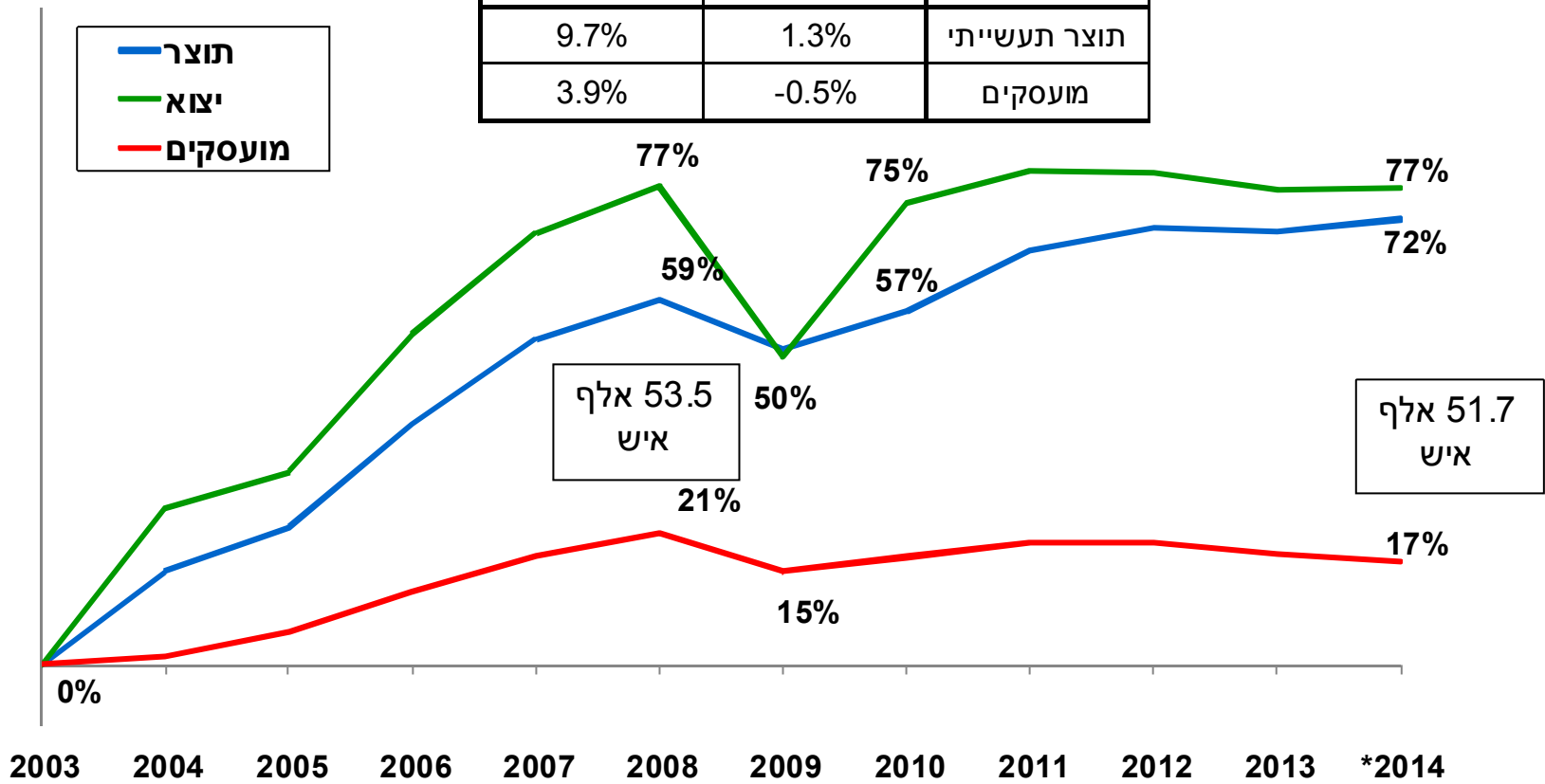

* אומדני למ"ס לנתוני התוצר והמועסקים וחשבונות לאומיים ליצוא, נתון ימאר עד הנתון האחרון שפורסם, לעומת ממוצע 2013. מקור: עיבודי האגף למחקר כלכלי לנתוני למ"ס.

קיפאון בפעילות ענפי האלקטרוניקה

ללא כלי טייס ורכיבים אלקטרוניים
 שיעורי שינוי ריאליים מצטברים מאז 2003

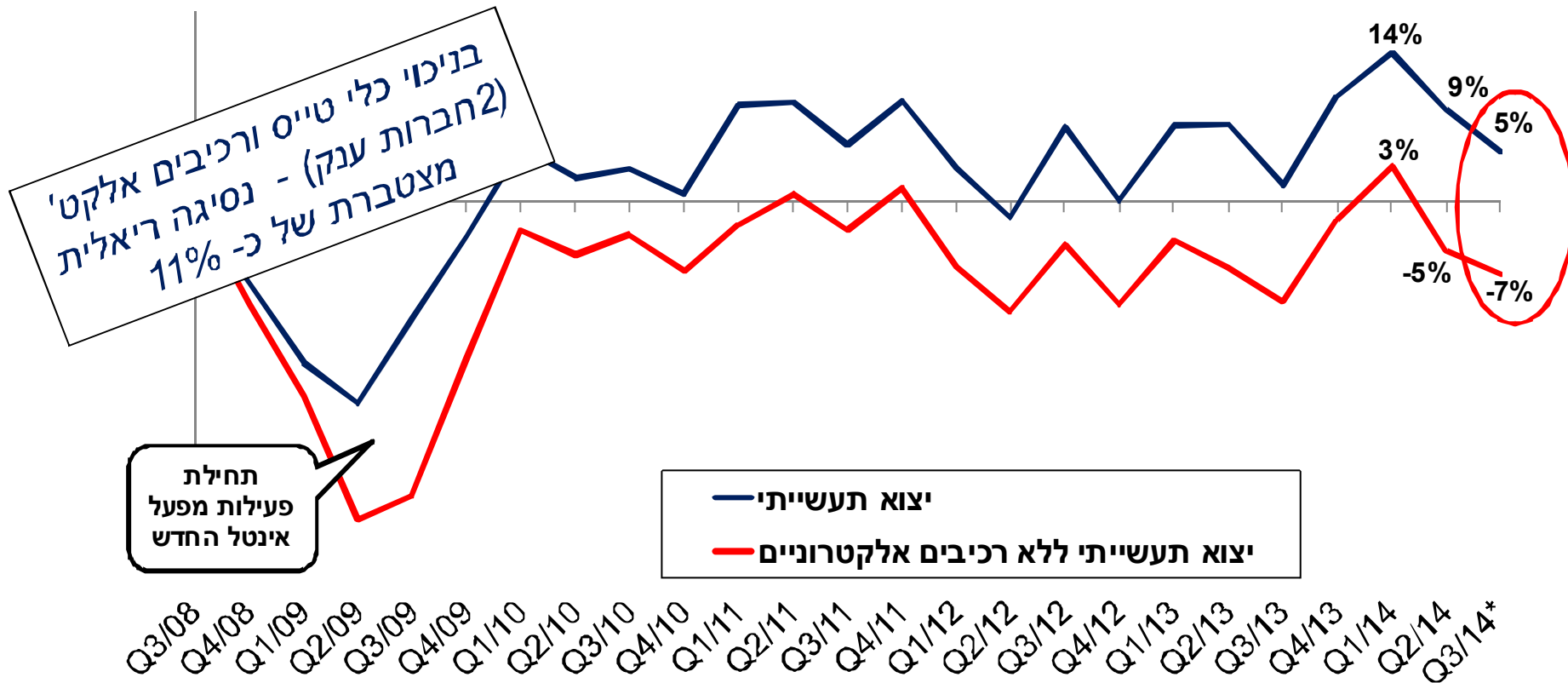
שינוי שנתי ממוצע, ריאלי		
2004-2008	2009-2014*	
12.2%	0.0%	יצא תעשייתי
9.7%	1.3%	תוצר תעשייתי
3.9%	-0.5%	מועסקים

* אומדני למ"ס, נתון יומא עד הנתון האחרון שפורסם, לעומת ממוצע 2013.
 מקור: עיבדי האגף למחקר כלכלי לנתוני למ"ס.

מאז משבר 2008/9 - היצוא התעשייתי בזיגזג

שיעורי שינוי ריאליים מצטברים מאז Q3/08, מנוכה עונתיות

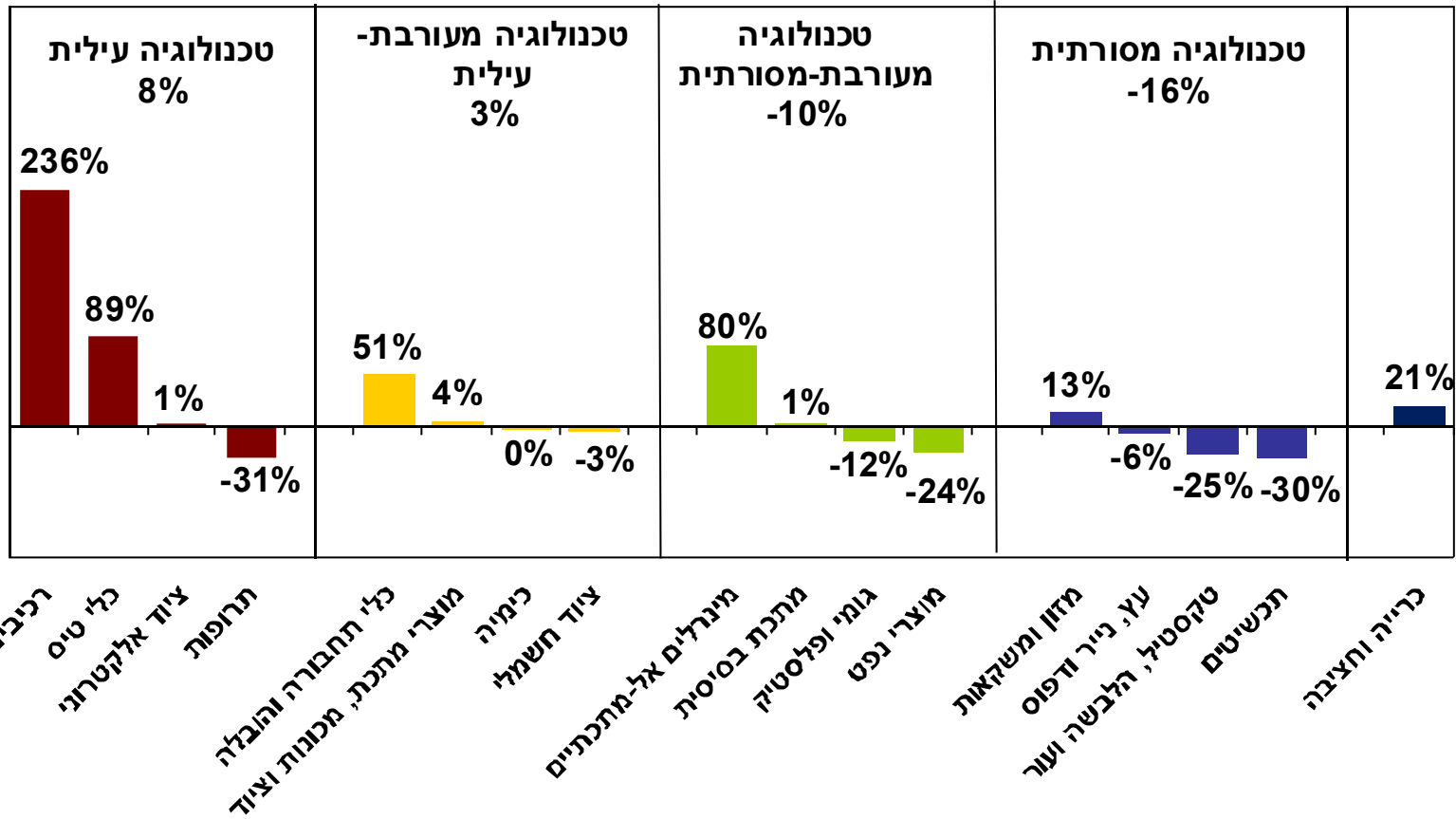
* לפי אומדן מחירי היצוא לתקופה זו. תעשייה כולל כרייה וחציבה.

בפרוט ענפי התמונה מתחדדת:

הנסיגה ביצוא מאז משבר 2008/9 הקיפה את מרבית ענפי התעשייה

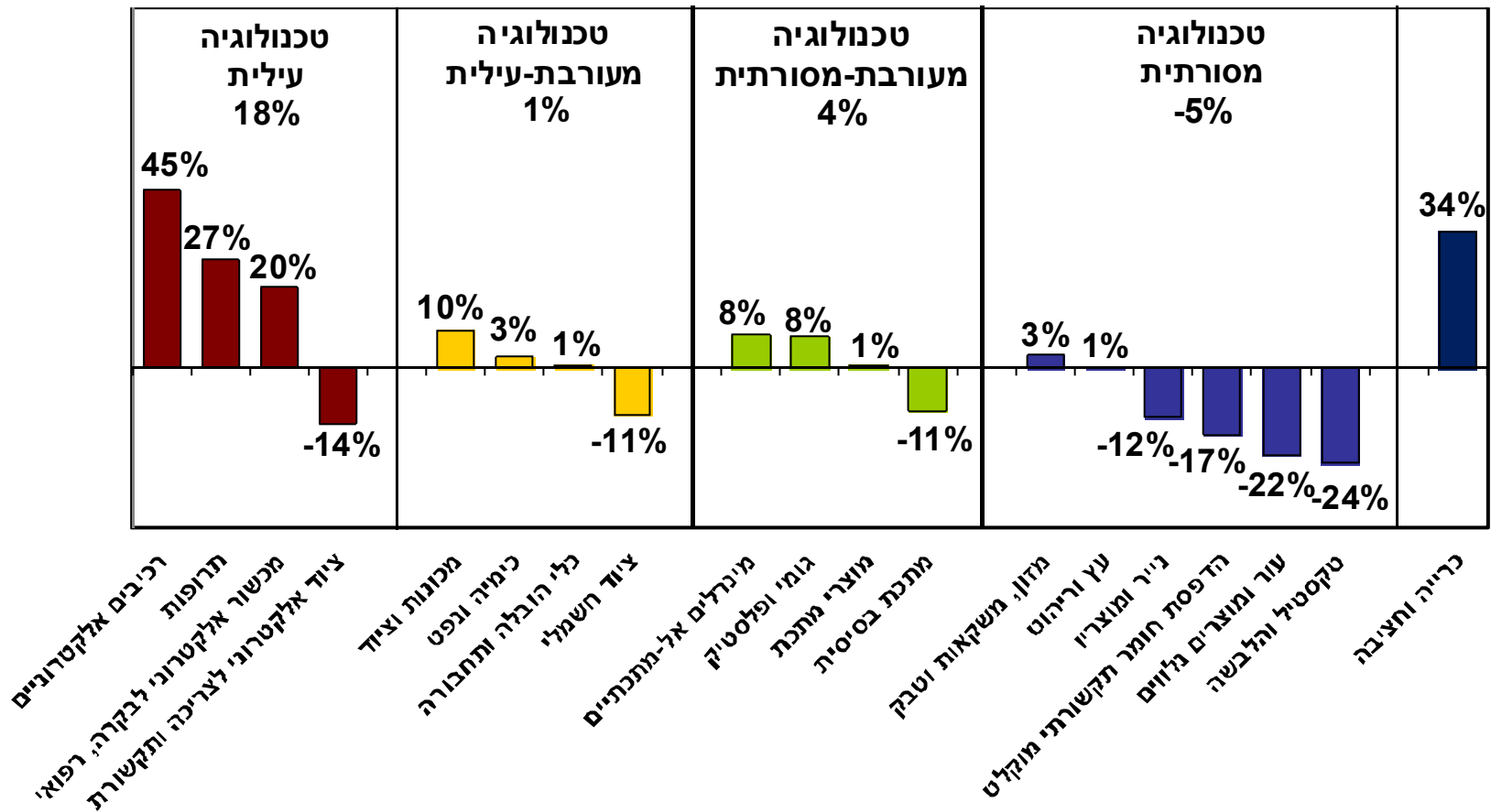
שיעורי שינוי ריאליים, רבע שלישי 2014 לעומת רבע שלישי 2008, מנוכה עונתיות

מקור: עיבדי האגף למחקר כלכלי לנתוני סחר חוץ - למ"ס

מאז 2008: עלייה חדה בקבוצת ענפי הטכנולוגיה העילית

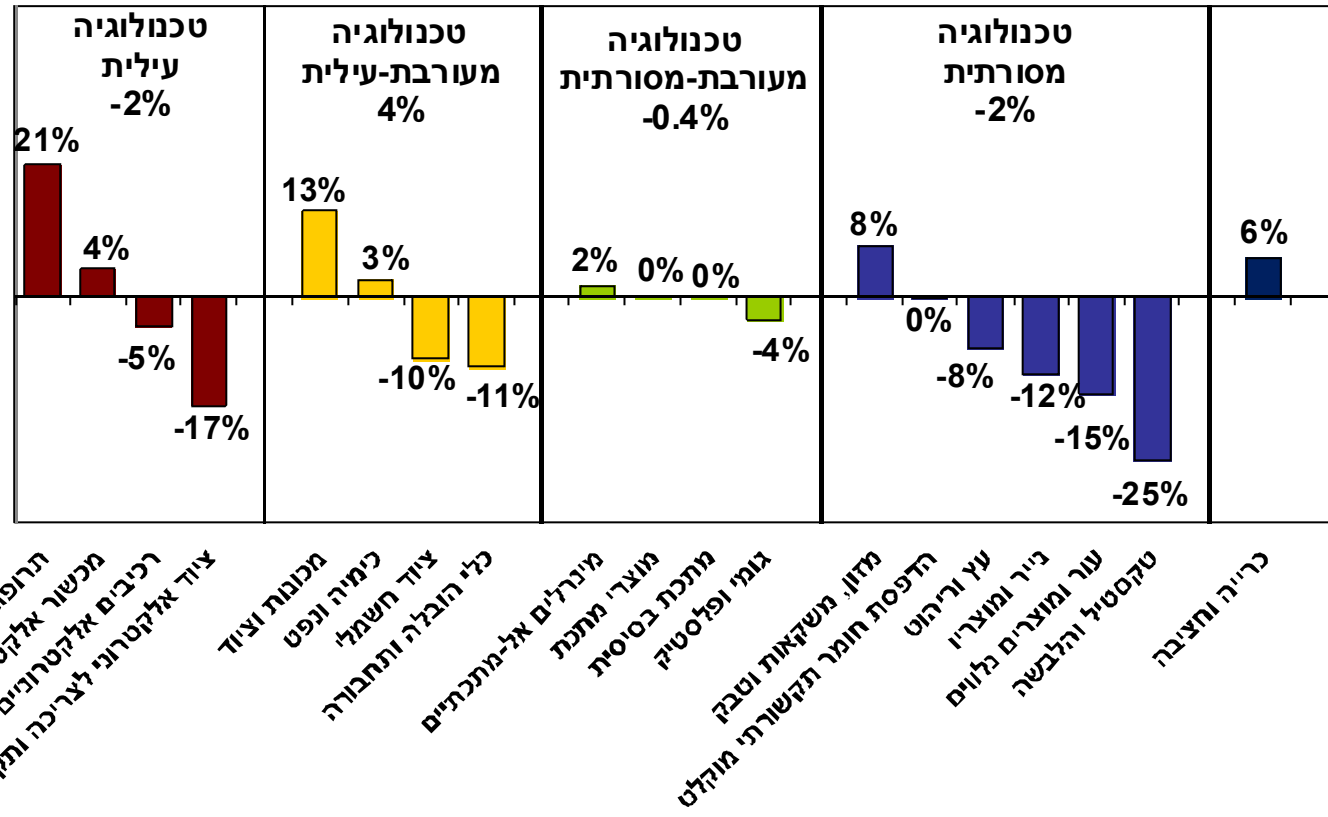
שיעורי שינוי ריאליים, יולי- אוגוסט 2014 לעומת רבע שלישי 2008, מנוכה עונתיות

מאז משבר 2008/9: פיטורים במרבית ענפי התעשייה

שיעורי שינוי, יולי-אוגוסט 2014 לעומת רבע שלישי 2008, מנוכה עונתיות

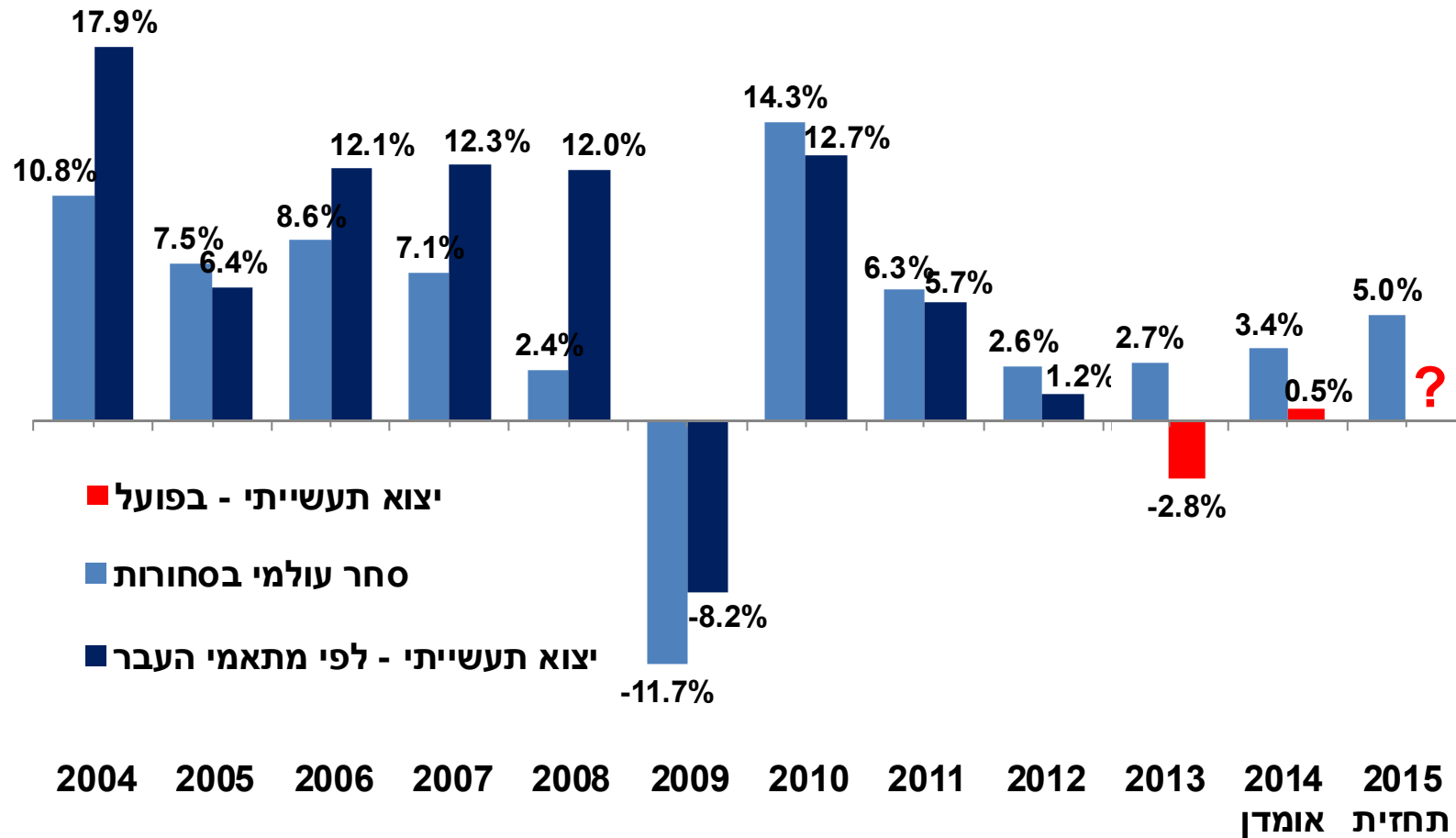
מאז הרבע השלישי של 2008: פוטרו כ- 2,350 עובדים – 0.6%

צפי להאצה בסחר העולמי

האם המתאם יחזור?

שיעורי שינוי ריאליים שנתיים

מקור: נתוני למ"ס, תחזית האקונומיסט – נובמבר 2014 ועיבודי האגף למחקר כלכלי של התאחדות התעשיינים.

התעשייה ברחבי העולם מתרחבת ובישראל בנסיגה

מדד מנהלי הרכש בתעשייה

הגורמים לשחיקה בכושר התחרות

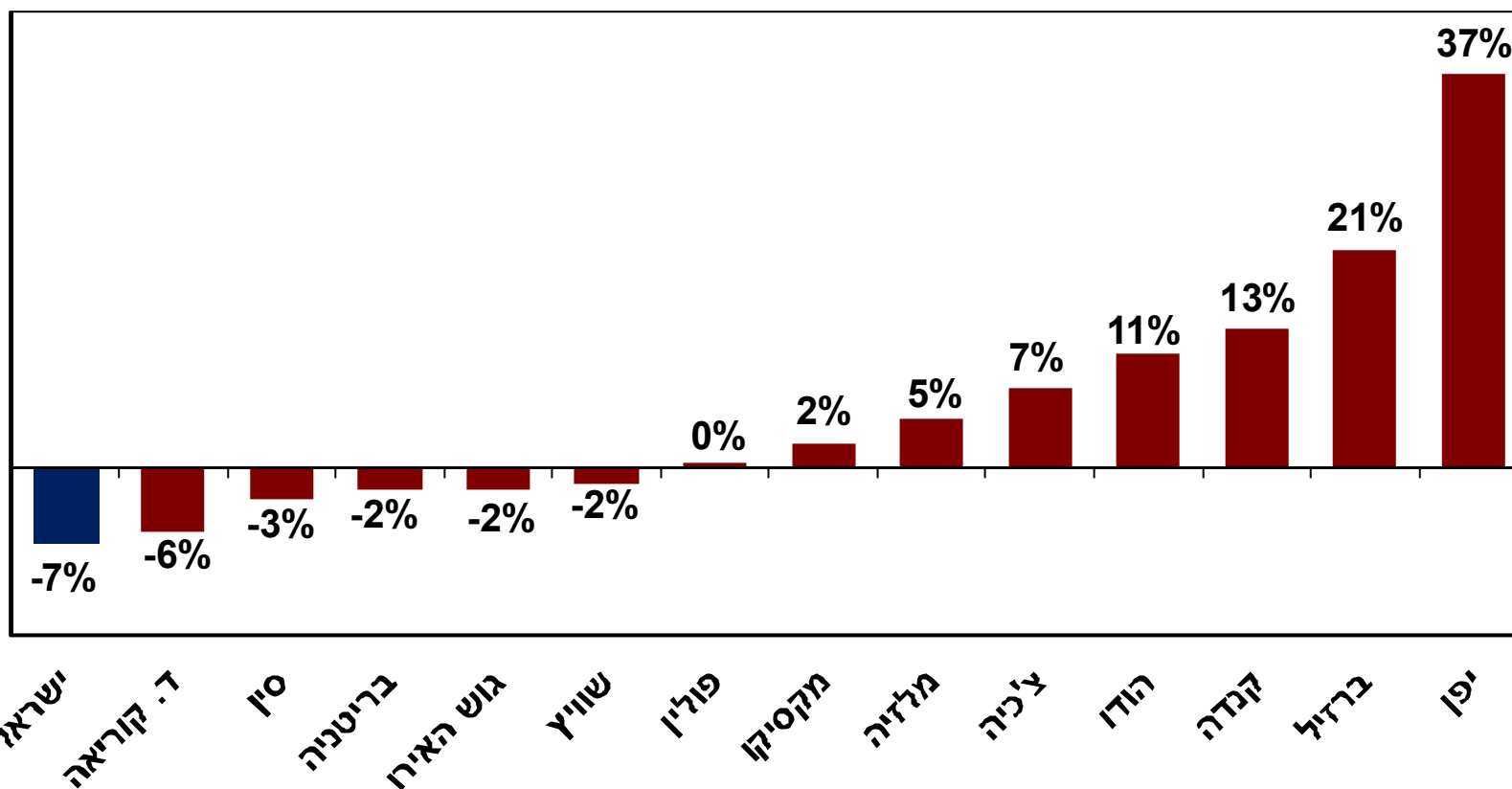

הגורמים לשחיקה בכושר התחרות

- תיסוף
- "יוקר המחייה" של התעשייה

למרות הפיחות בחודשים האחרונים, ישראל שומרת על מקומה כשיאנית התיסוף

השינוי בשער החליפין המקומי מול הדולר
 ממוצע 1-24 באוקטובר 2014 (3.72 ₪ ל-\$) לעומת ממוצע אוגוסט 2012 (4.02 ₪ ל-\$)

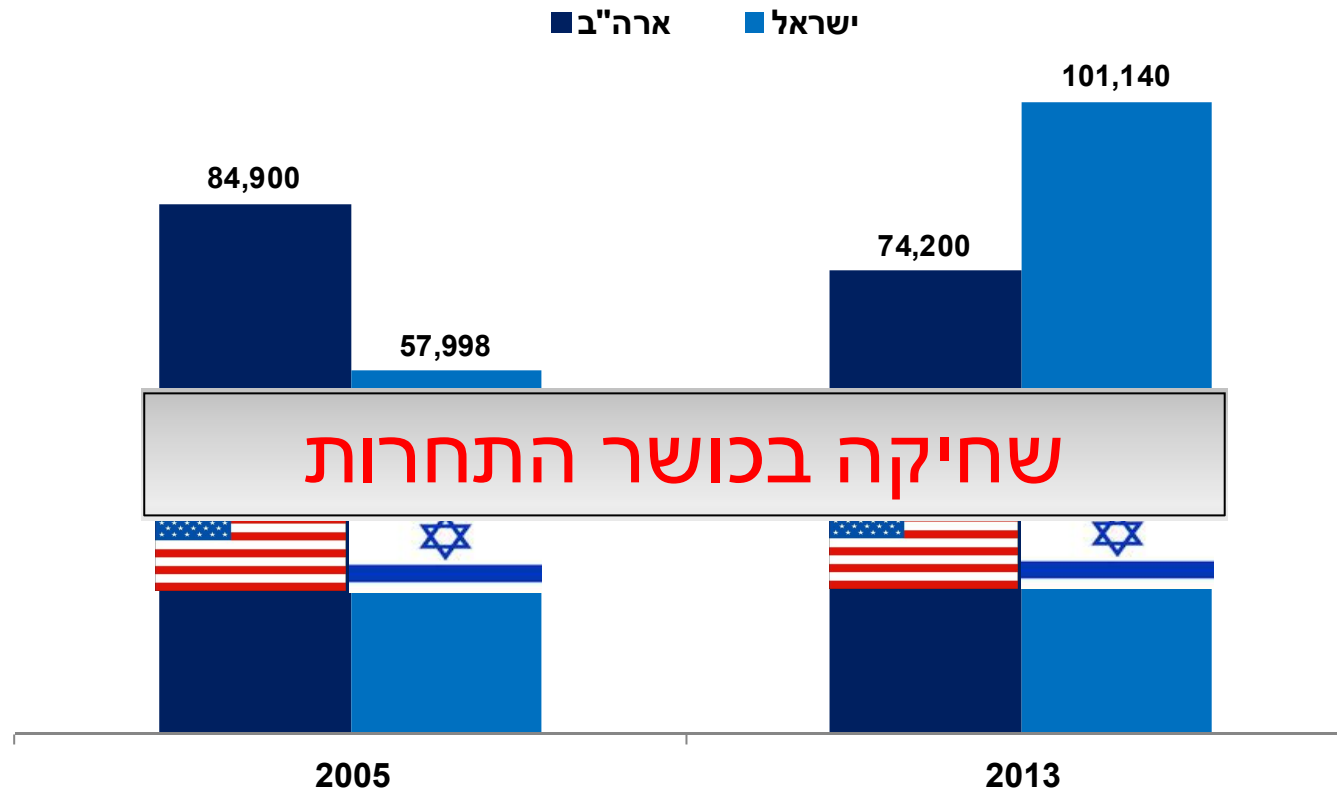

מקור: אתר Oanda לשערי מט"ח, בנק ישראל ועיבדי אגף מחקר כלכלי

עלות העסקת מהנדסים גבוהה בישראל לעומת ארה"ב

עלות שכר שנתית של מהנדס תוכנה בישראל ובארה"ב

מהנדסים בעלי 8 שנות ניסיון, נתונים דולריים

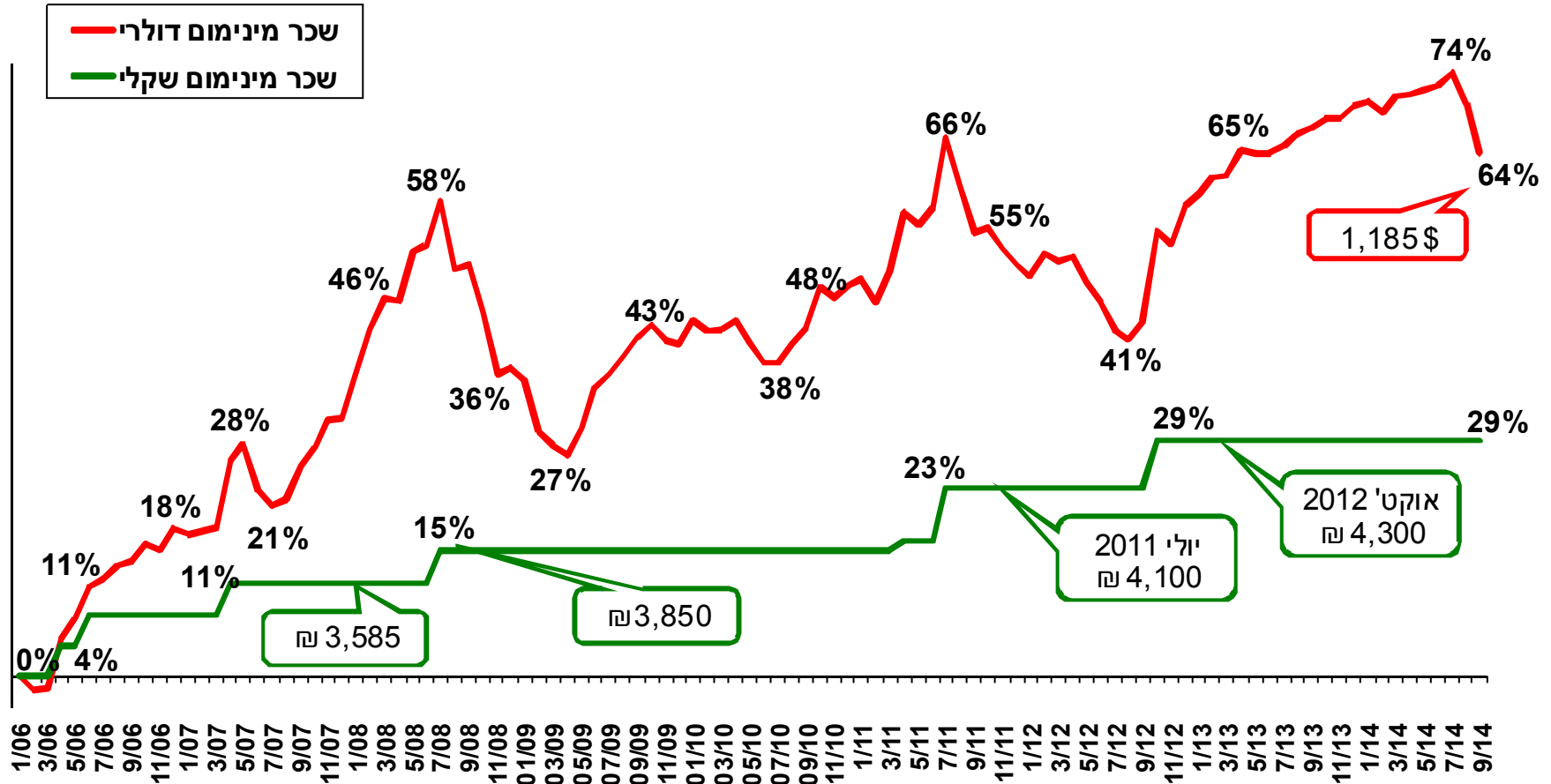

מקור: איגוד האלקטרוניקה, התאחדות התעשייתיים.

עלייה חדה בשכר המינימום הדולרי

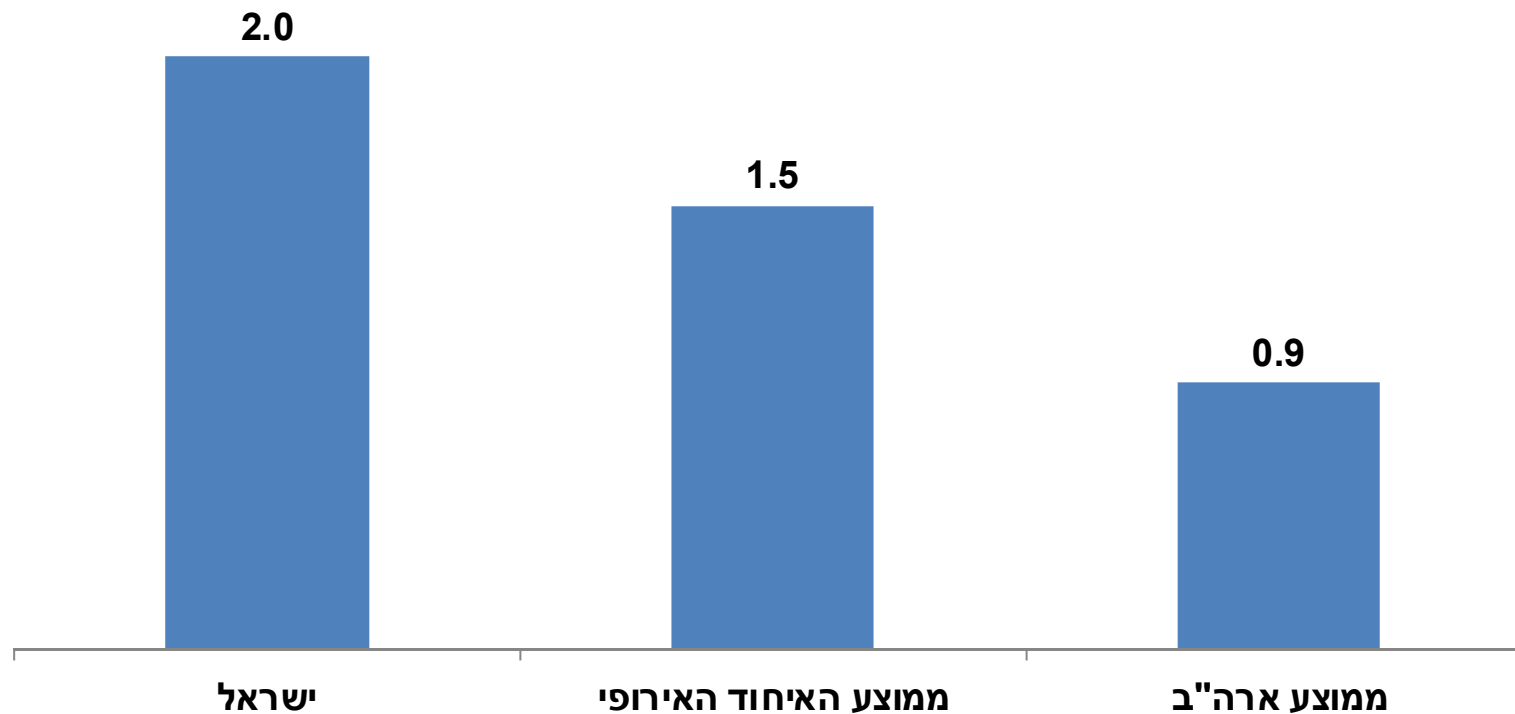
שיעורי שינוי מצטברים בשכר המינימום החודשי

מקור: עיבדי האגף למחקר כלכלי לנתוני הלמ"ס ובנק ישראל.

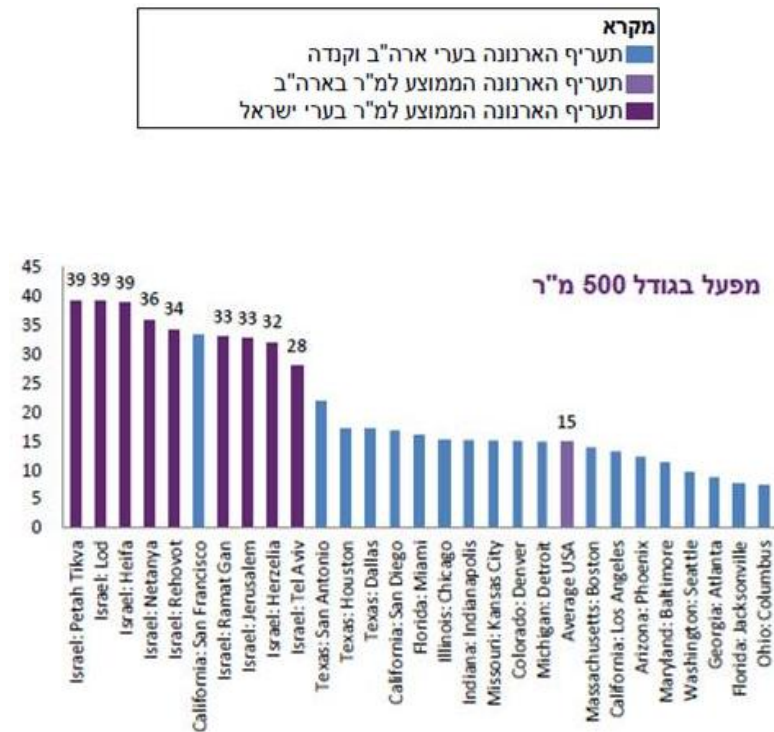
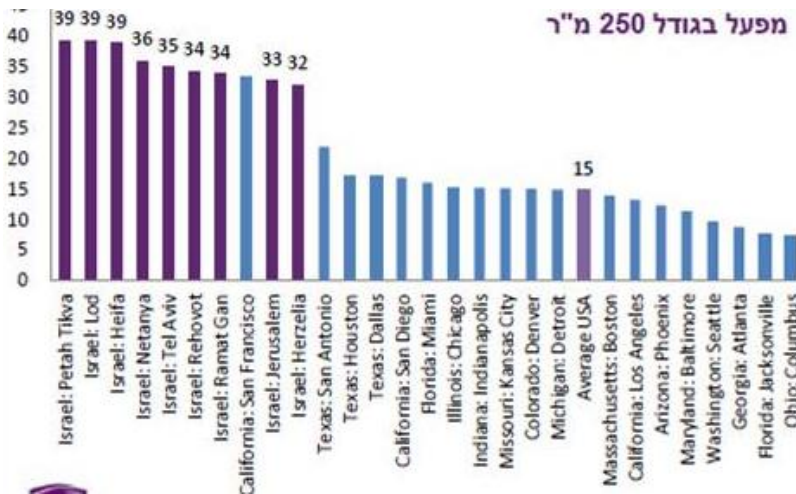
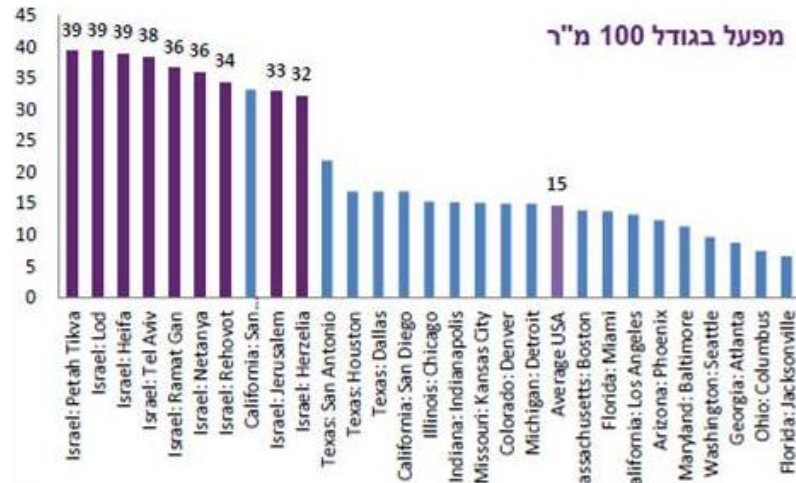
תעריפי המים לתעשייה גבוהים בהשוואה בינ"ל

תעריפי המים לתעשייה (m³/), שנת 2013

הארנונה בישראל יקרה בהשוואה לארה"ב וקנדה

תשלומי הארנונה בערים מרכזיות בישראל, ארה"ב וקנדה – 2012
במונחי דולר למטר מרובע

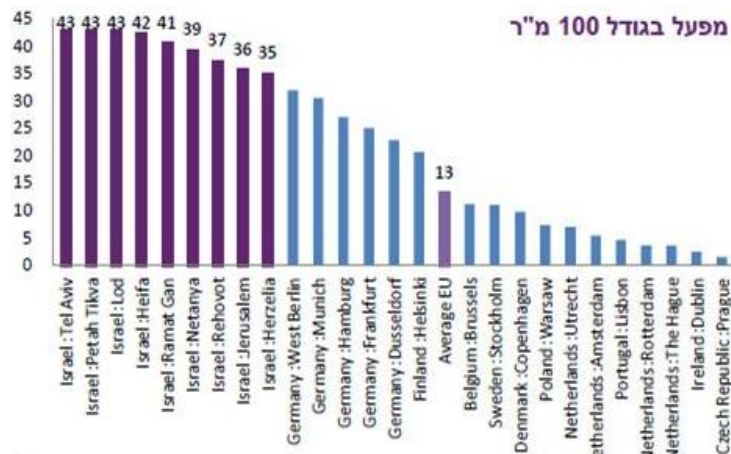

מקרא
 תעריף הארנונה בערי ארה"ב וקנדה
 תעריף הארנונה הממוצע למ"ר בארה"ב
 תעריף הארנונה הממוצע למ"ר בערי ישראל

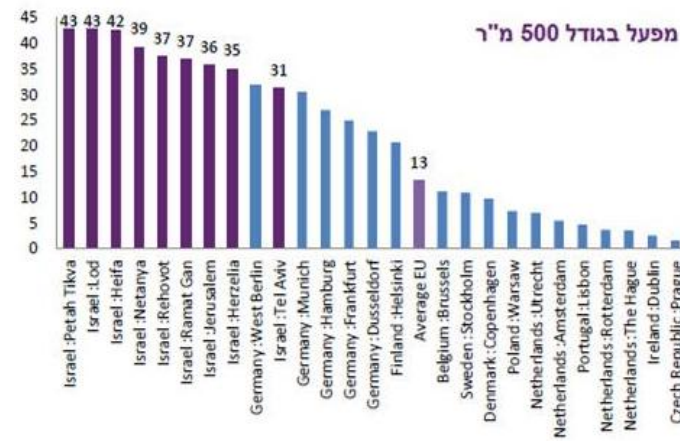
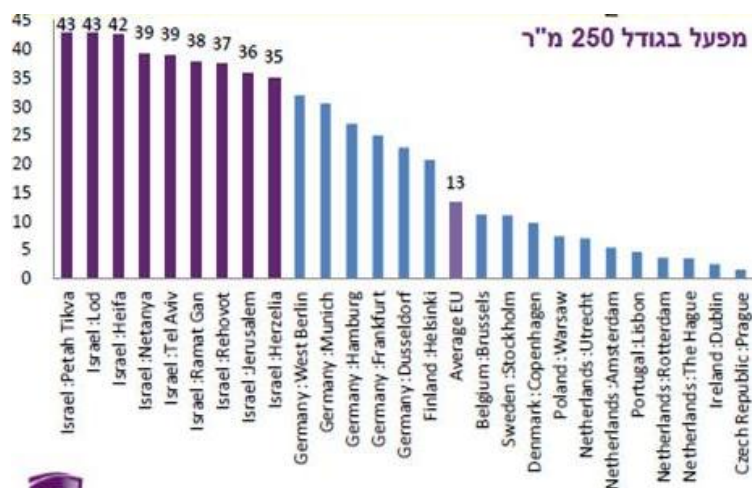

הארנונה בישראל יקרה בהשוואה לאירופה

תשלומי הארנונה בערים מרכזיות בישראל ואירופה – 2013 במונחי דולר למטר מרובע

מקרא
 תעריף הארנונה בערי אירופה
 תעריף הארנונה הממוצע למ"ר באירופה
 תעריף הארנונה המוצע למ"ר בערי ישראל

יוקר המחייה של התעשייה עלויות עסקיות בתעשייה גבוהות בהשוואה בינלאומית

שחיקה בכושר התחרות

במונחי \$ למטר מרובע

יקנעם – \$25

ניו ג'רזי – \$10

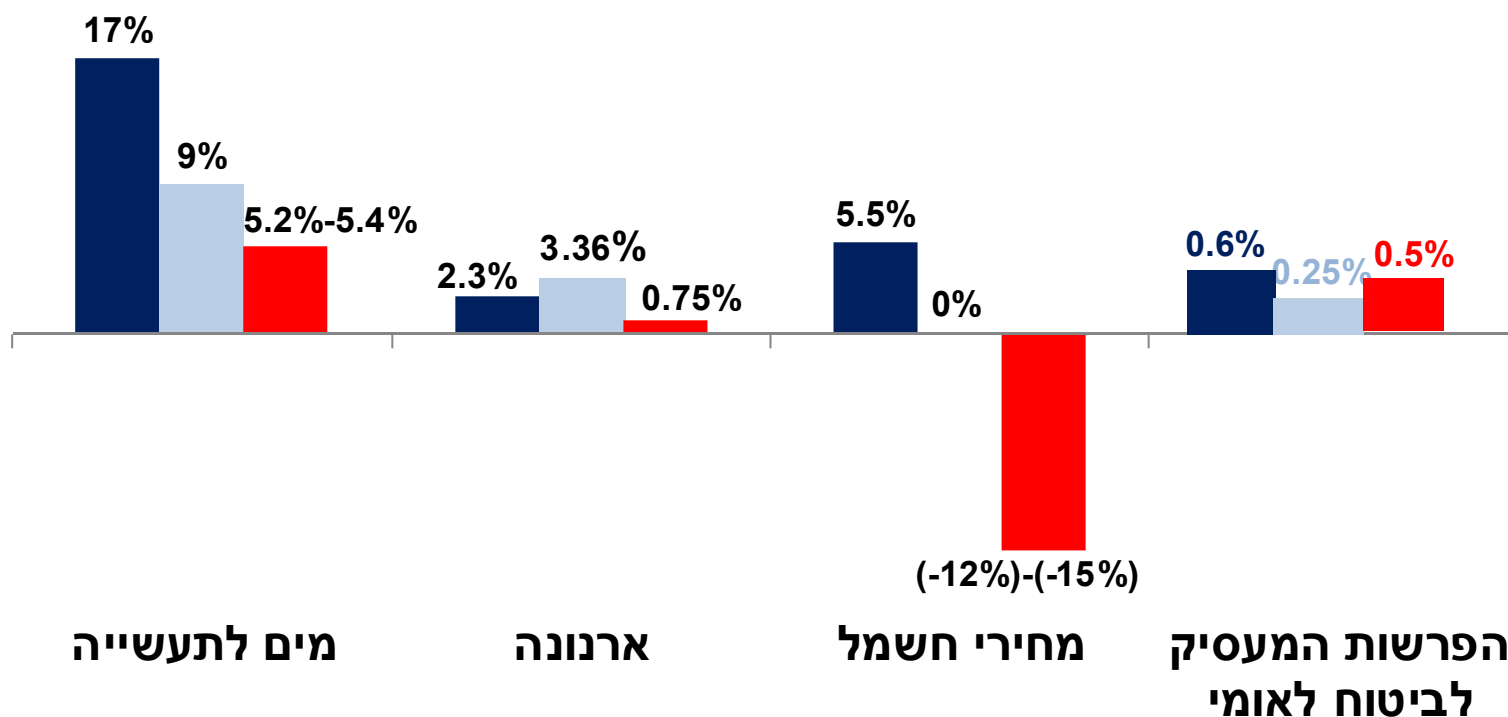
**עלויות עסקיות כוללות: שכ"ד, דמי ניהול, ארנונה, חשמל,
ניקיון, חניה חלקית וכו'**

עליית מחירי התשומות שבשליטת הממשלה

שינוי באחוזים, כל שנה לעומת קודמתה

■ 2013 ■ 2014 ■ תחזית 2015

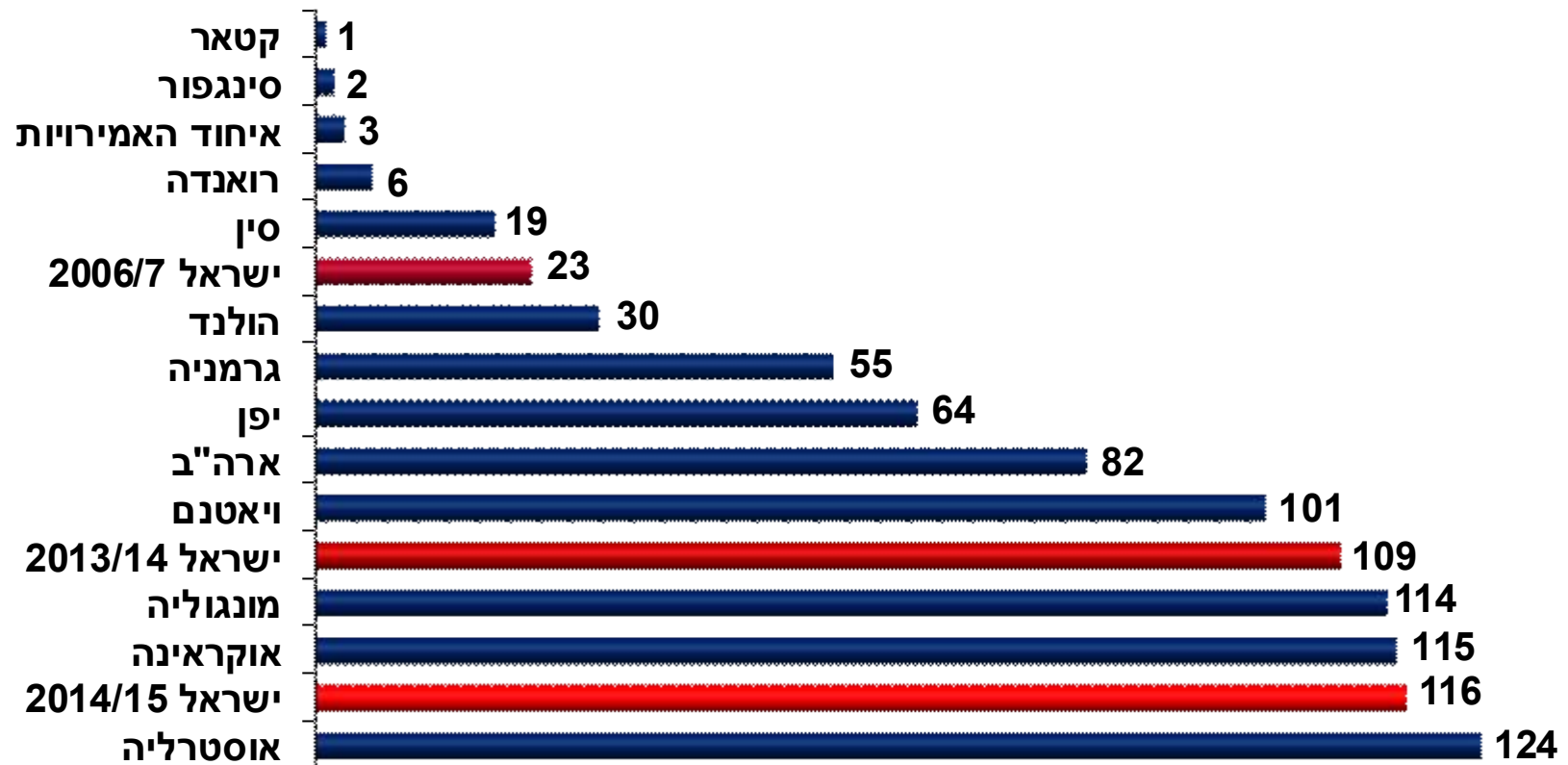
* מקור: המחלקה לכלכלת עסקים, אגף כלכלה ורגולציה, ותחשיבי האגף למחקר כלכלי, התאחדות התעשיינים.

מקור: המחלקה לכלכלת עסקים, אגף כלכלה ורגולציה, ותחשיבי האגף למחקר כלכלי, התאחדות התעשיינים.

נטל גבוה של הרגולציה הממשלתית

2014 - 2015

מקור: דו"ח התחרותיות של הפורום הכלכלי העולמי, 2014/15.

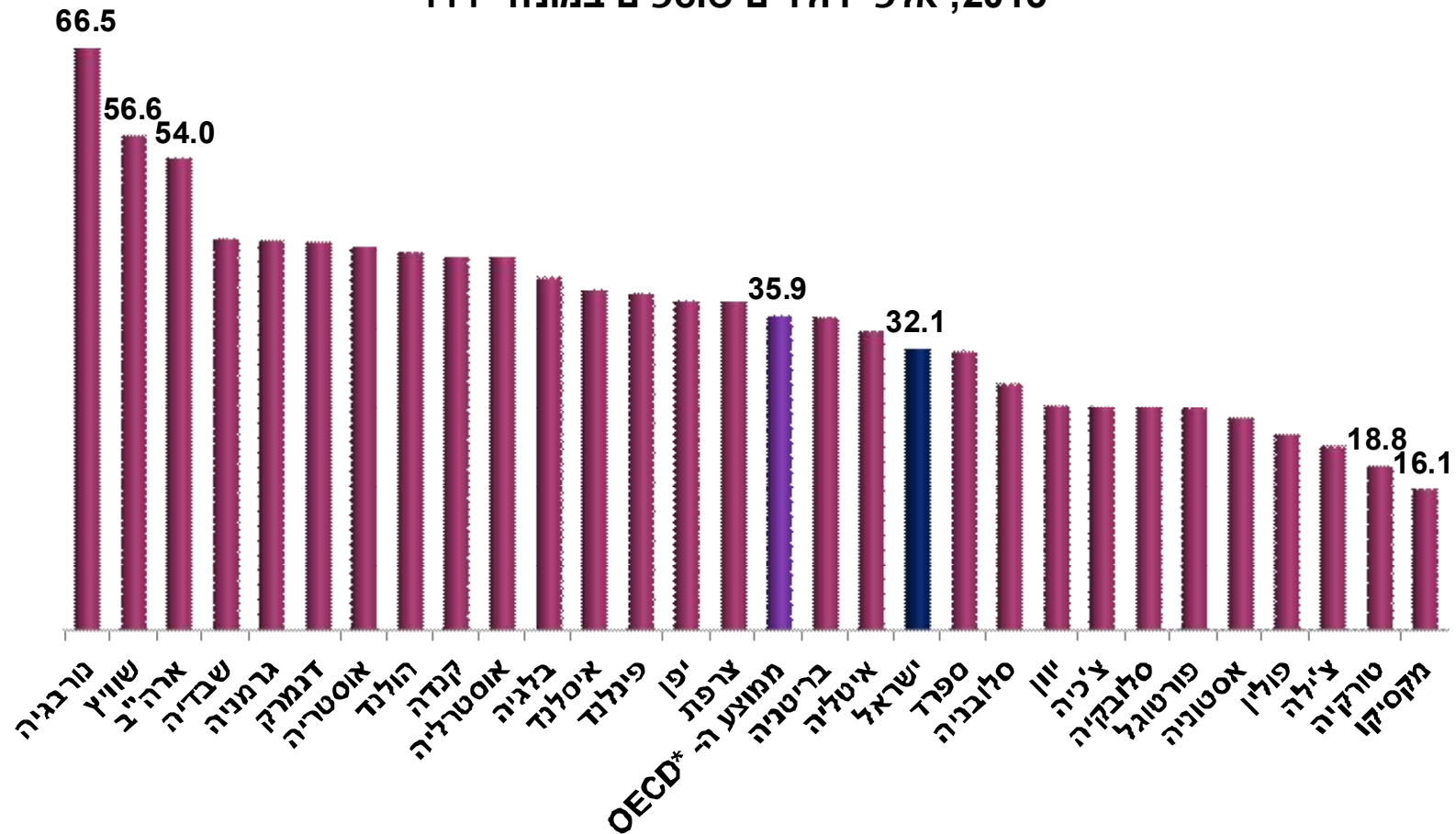
מה הפתרון לסוגיית יוקר המחייה?

הפתרון הנכון חייב לעבור דרך העלאת רמת החיים

ההכנסה הלאומית לנפש בישראל נמוכה בהשוואה בינלאומית

2013, אלפי דולרים שוטפים במונחי PPP

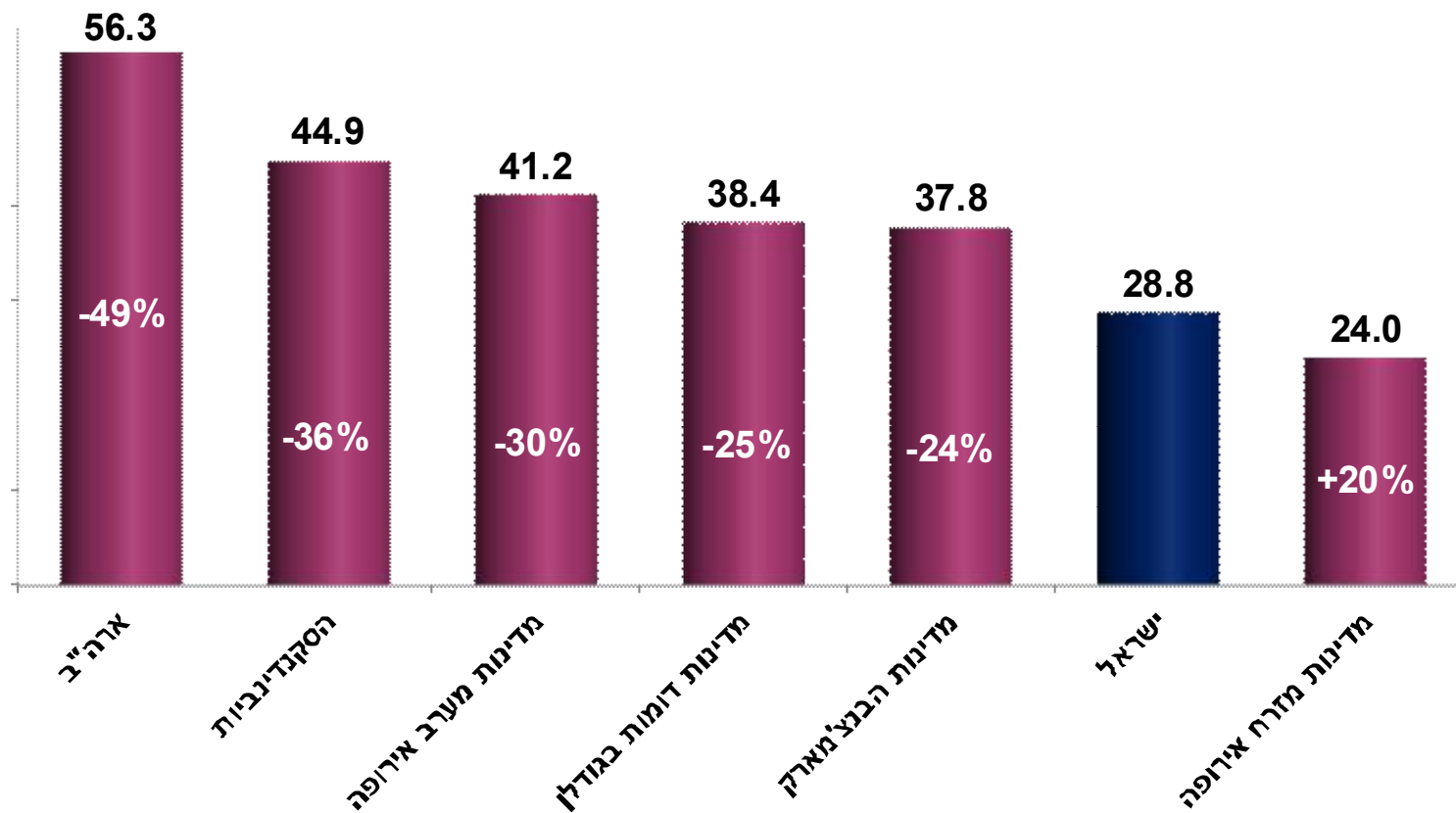

מקור: הבנק העולמי ועיבודי האגף למחקר כלכלי.
* ממוצע פשוט של מדינות הארגון להן יש נתונים לשנת 2013.

השכר בתעשייה נמוך בהשוואה בינלאומית

השכר הממוצע השנתי במשק בהשוואה בינלאומית, 2013

באלפי דולרים במחירי 2013, במונחי PPP

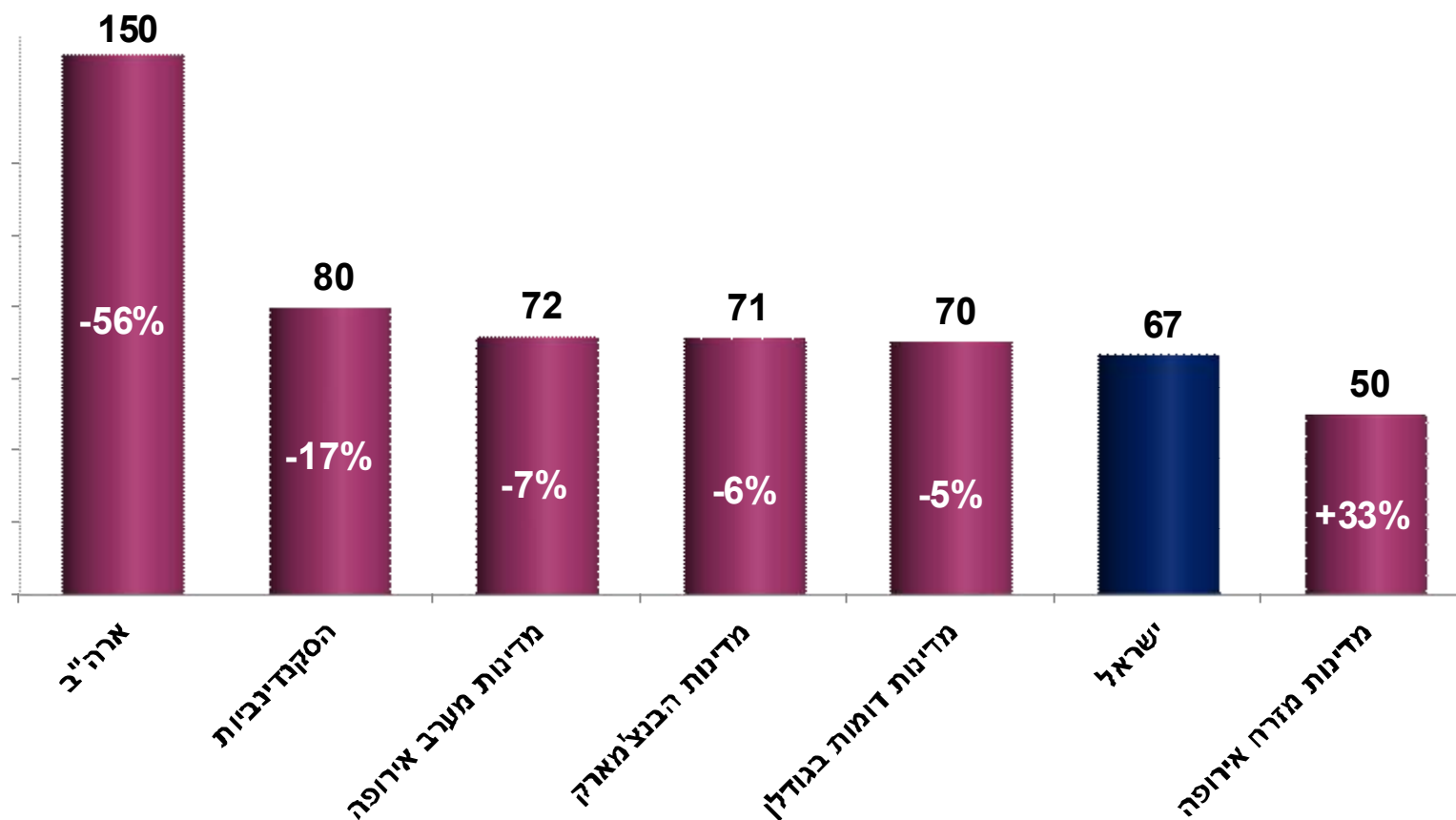

מקור: עיבודי האגף למחקר כלכלי לנתוני OECD.

גורם מרכזי - פער הפריון בתעשייה הישראלית

ערך מוסף למועסק בהשוואה בינלאומית, 2012

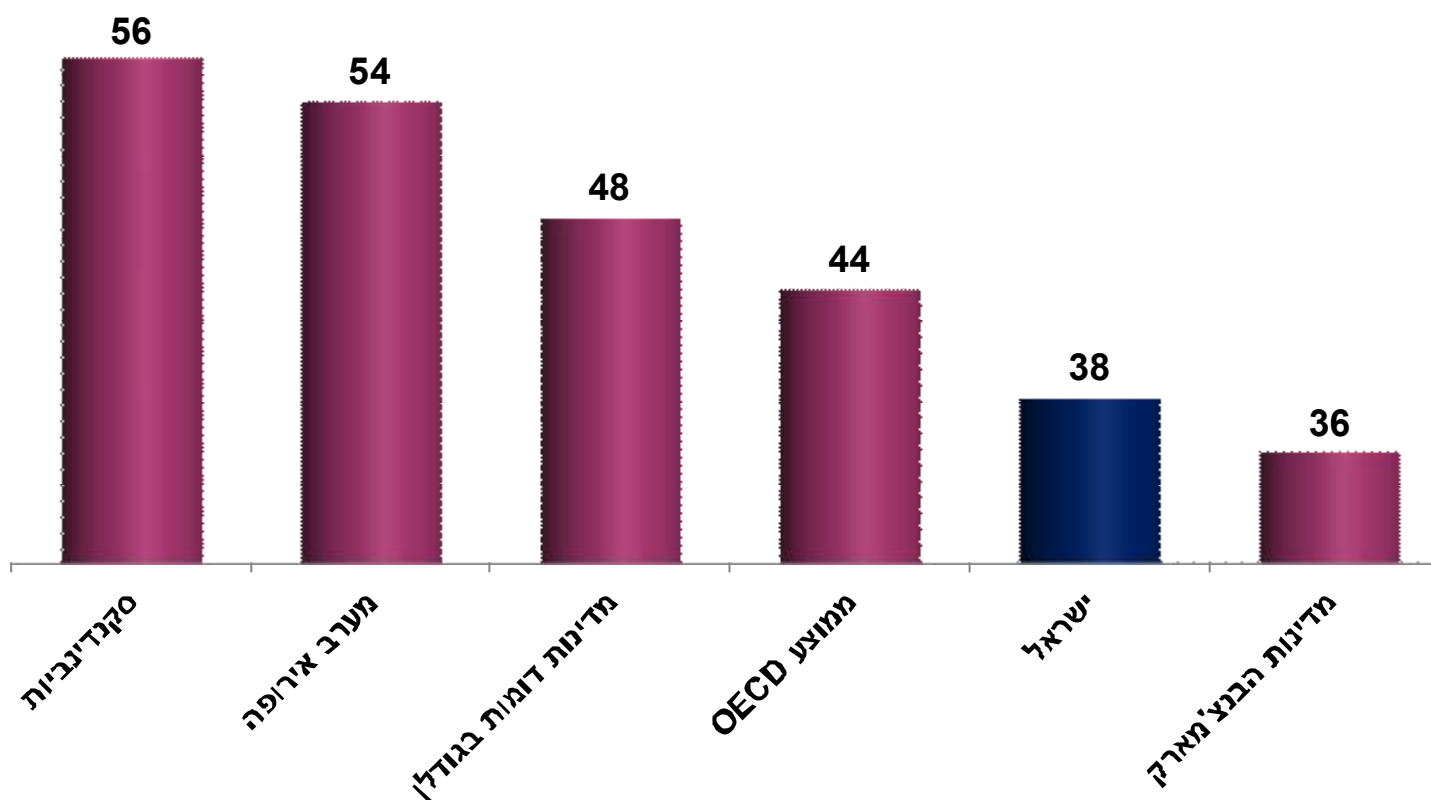
באלפי דולרים מותאמי PPP, במחירי 2005

מקור: עיבודי האגף למחקר כלכלי לנתוני למ"ס, OECD, Eurostat, BEA – U.S Bureau of Economic Analysis.

נחיתות החינוך המקצועי בהשוואה בינלאומית

שיעור הלומדים בחינוך המקצועי מתוך הלומדים בחטיבה העליונה, 2011

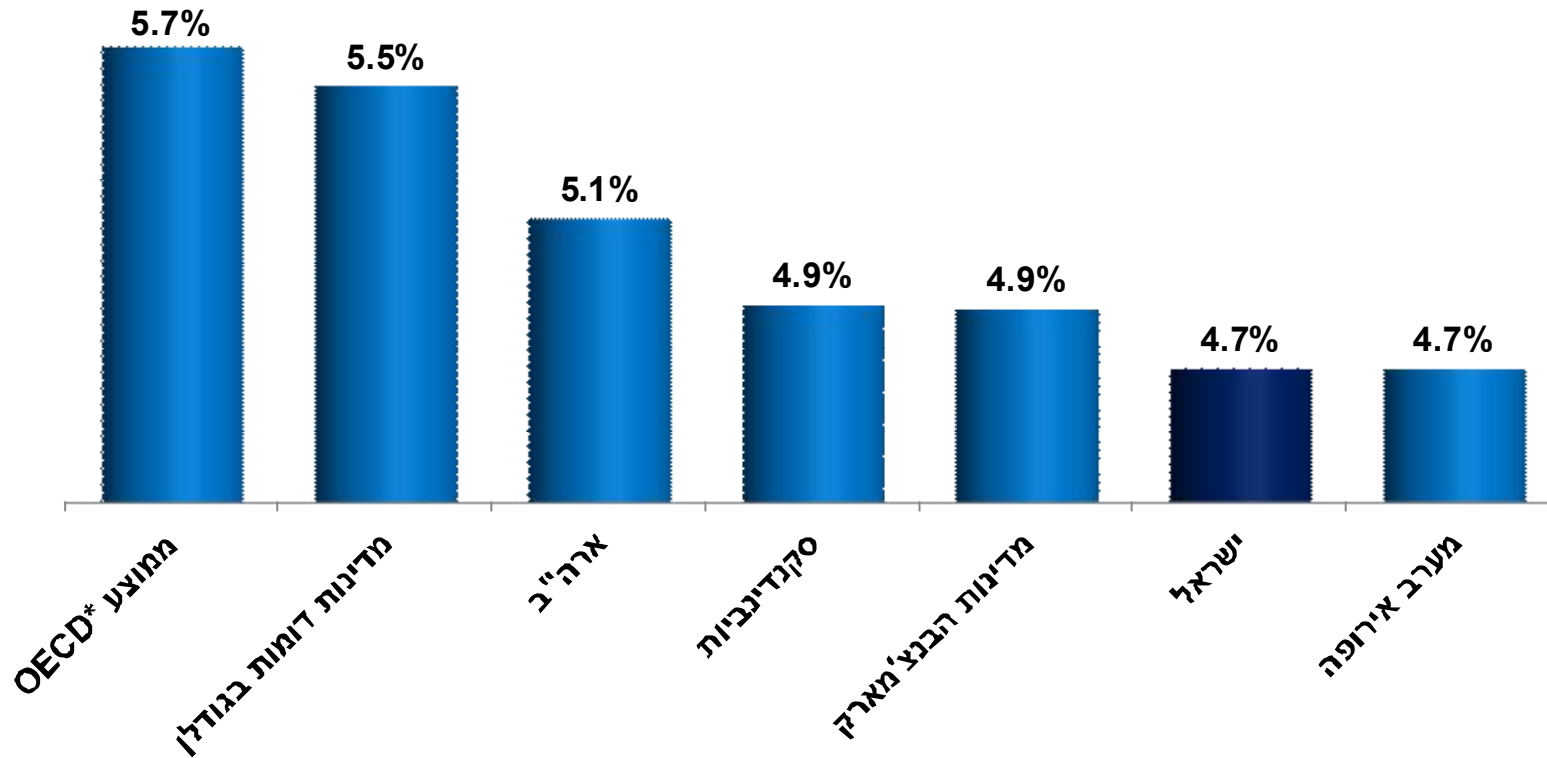

* בכל קבוצה חושב ממוצע פשוט של המדינות החברות בה.
מקור: עיבודי האגף למחקר כלכלי לנתוני OECD.

שיעור השקעות בישראל נמוך יחסית לעולם

השקעות במכונות וציוד אחר במשק כאחוז מהתוצר, בעשור החולף

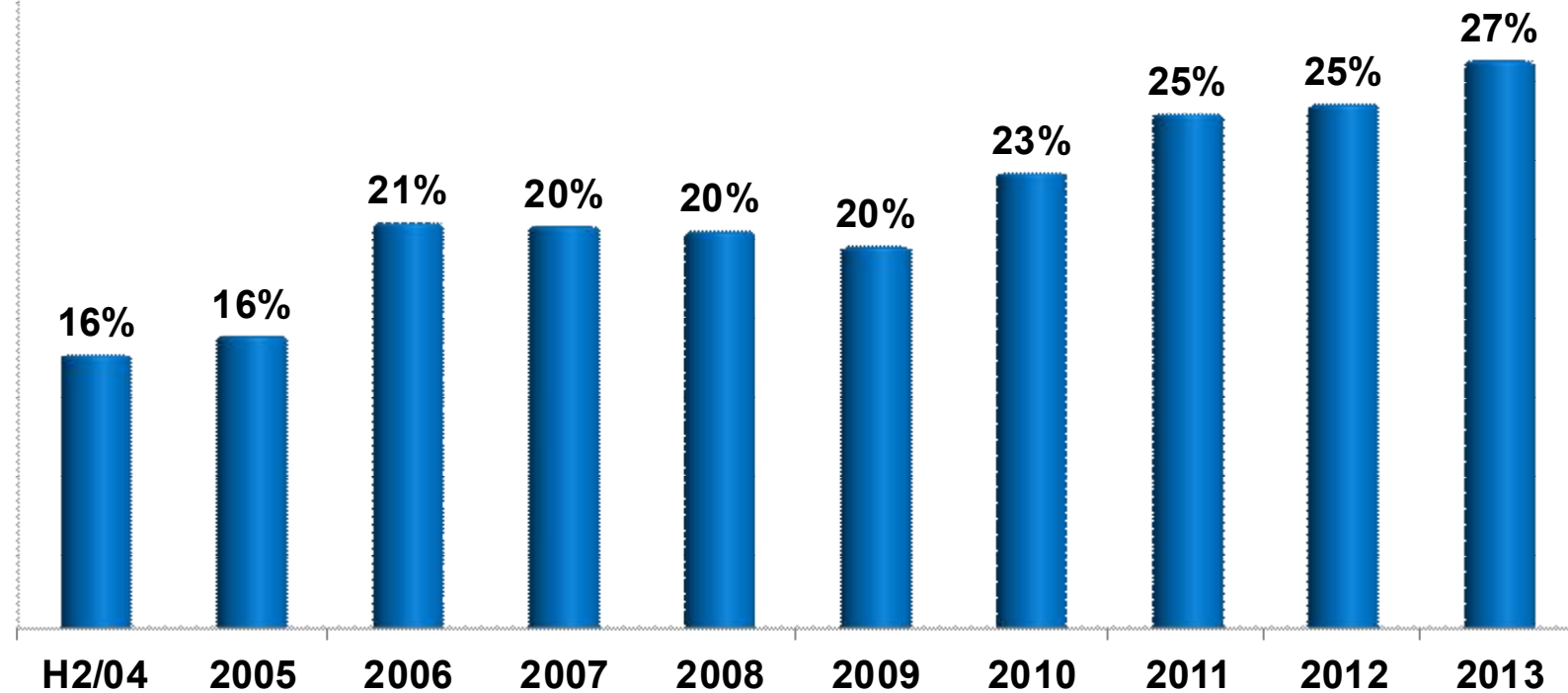
ממוצע 2003 - 2012 (או הנתון האחרון שפורסם)

מסנות וציוד אחר: נכסי מסנות וציוד אשר אינם נכללים בהגדרת כלי תחבורה.
מקור: עיבדי האגף למחקר כלכלי לנתוני OECD.

מגמה מתמשכת של גידול בפעילות היצרנית בחו"ל

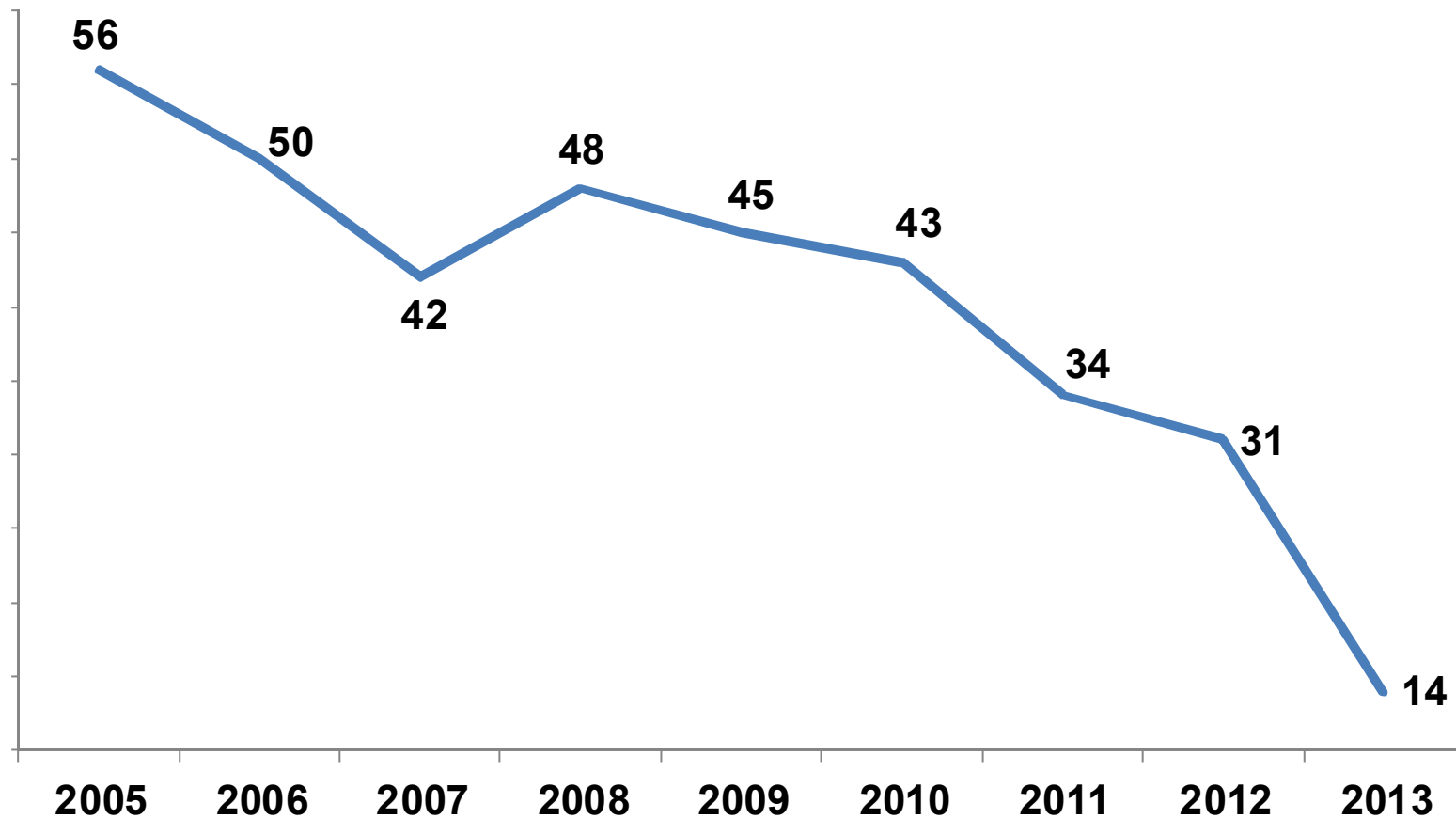
שיעור החברות להן פעילות יצרנית בחו"ל, כאחוז מסך החברות

מקור: סקר ציפיות בתעשייה, אגף המחקר הכלכלי, התאחדות התעשיינים.

ירידה במספר המפעלים החדשים ש"נולדו" בתעשייה

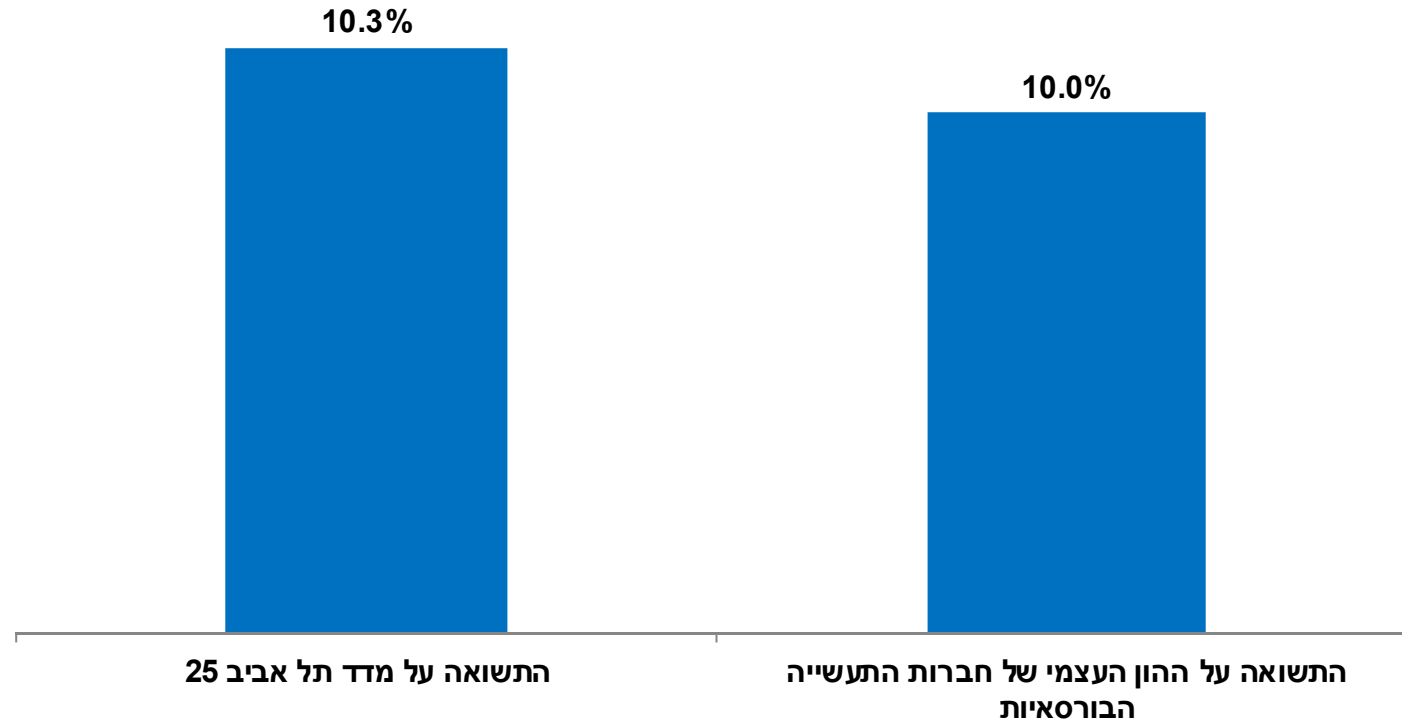
מפעלים המעסיקים 20 עובדים ומעלה

מקור: נתוני למ"ס.

האיום האמיתי על עתיד התעשייה היזמות לא משתלמת יותר

תשואה שנתית ממוצעת 2012 - 2013

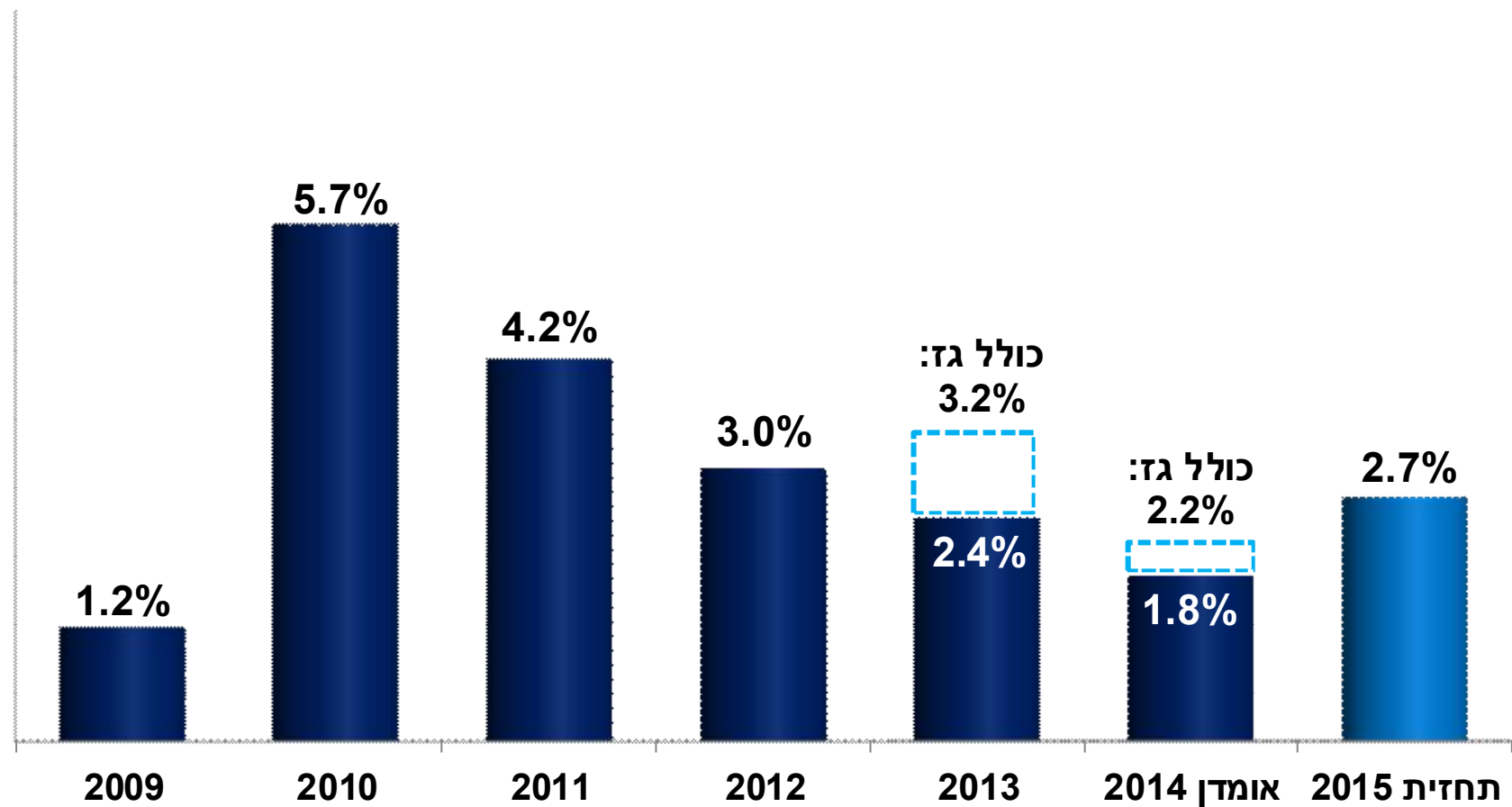
*מקור: עיבדי האגף למחקר כלכלי של התאחדות התעשיינים לנתוני הבורסה ולנתוני החברות הבורסאיות ממערכת A-Online.

תחזית 2015

תחזית לצמיחת המשק

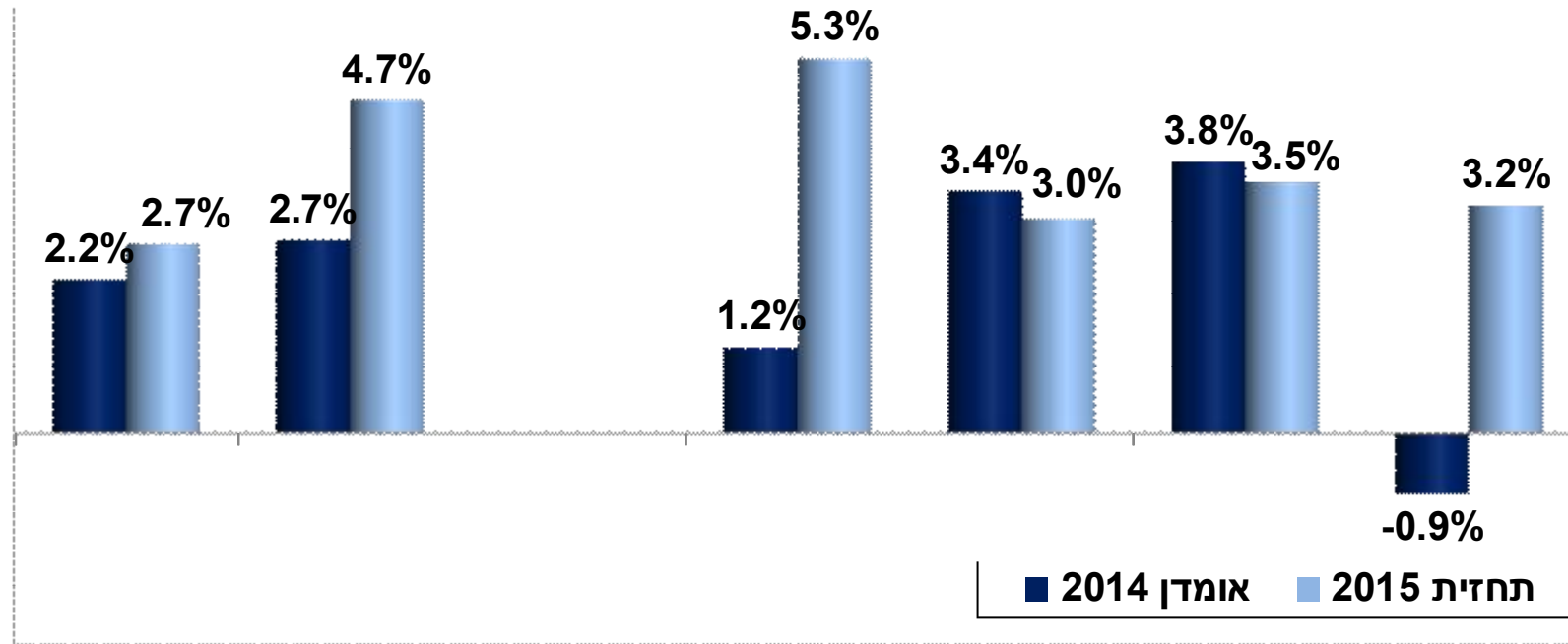
שיעורי שינוי שנתיים ריאליים

מקור: תחזית האגף למחקר כלכלי, התאחדות התעשיינים ונתוני למ"ס.

תחזית לרכיבי הצמיחה

שיעורי שינוי שנתיים ריאליים

תוצר

יבוא אזרחי

יצוא סחורות ושרותים*

צריכה פרטית

צריכה ציבורית מקומית

השקעה בנכסים קבועים

מקורות

שימושים

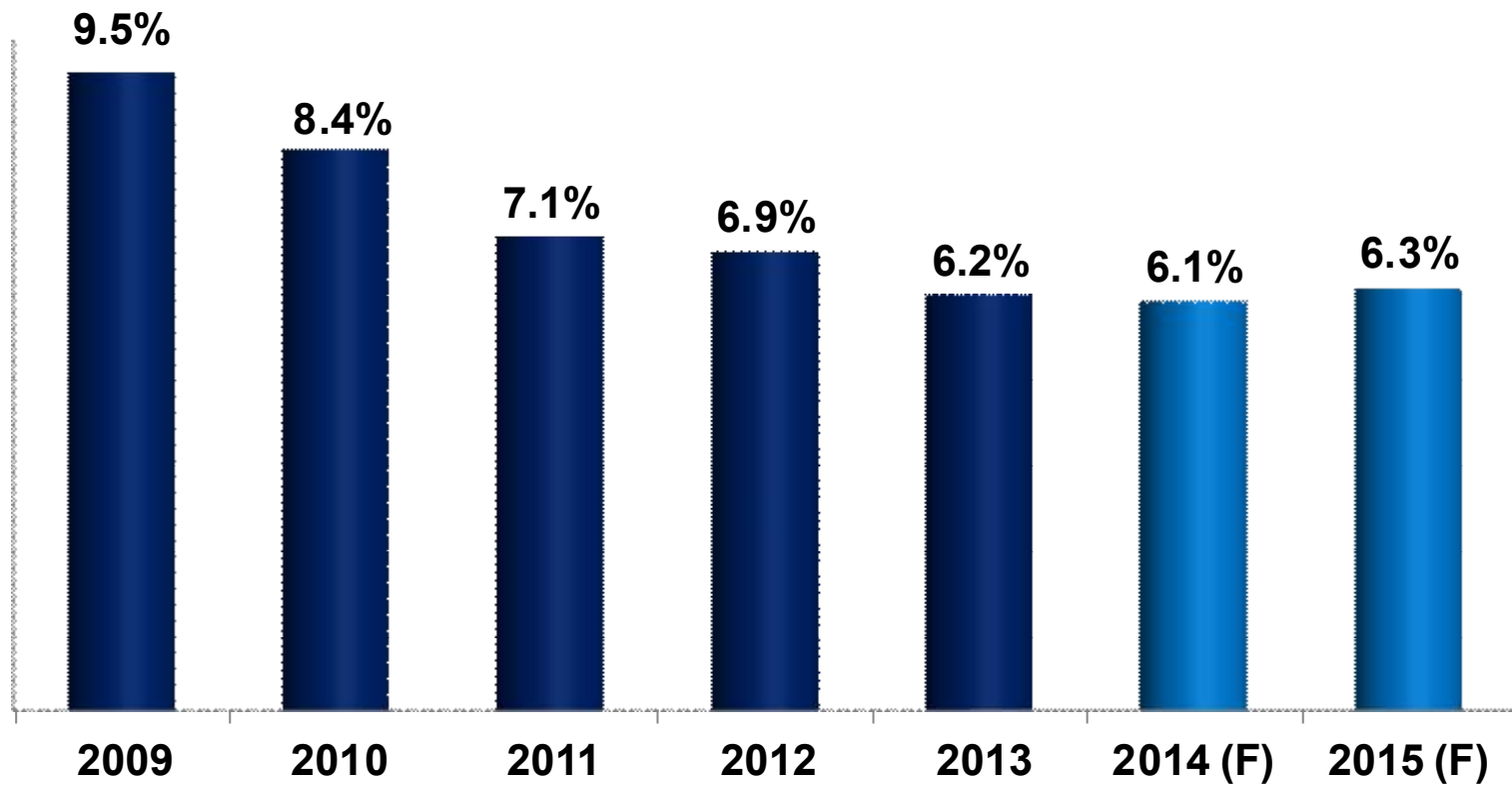
* ללא יהלומים

מקור: תחזית האגף למחקר כלכלי, התאחדות התעשיינים ונתוני למ"ס.

שיעור האבטלה

אחוז מכוח העבודה

מקור: תחזית האגף למחקר כלכלי, התאחדות התעשיינים ונתוני למ"ס.

תודה על ההקשבה

דפנה אבירם-ניצן
מנהלת האגף למחקר כלכלי

טל: 03-5198807

dafnan@industry.org.il

